

F. ARRISKUEN KONTROL ETA GESTIOKO BARNE-SISTEMAK, FINANTZA-INFORMAZIOA EMATEKO PROZESUARI (FIBKS-ARI) DAGOKIONEZ

Azal itzazu arriskuak kontrolatzeko eta gestionatzeko sistemak osatzen dituzten mekanismoak, finantza-informazioa emateko prozesuari (FIBKSari) dagokionez.

F.1. Entitatearen kontrolaren arloa

Azal itzazu, ezaugarri nagusiak aipatuz, hauek gutxienez:

F.1.1. Zer organok edo funtziok dituen ardura hauek: (i) FIBKS egoki eta eraginkor bat izatea, (ii) ezartzea eta (iii) gainbegiratzea.

Caja Laboralak barne-kontrolako mekanismoak ditu ezarrita, entitateari buruz eta bere taldeari buruz merkatuetan argitaratzen den finantza-informazioa osoa, fidagarria eta egokia dela bermatzeko. Prozesu hori indartu egin zen 2014ko ekitaldian, Finantza Informazioaren Barne Kontrolerako Sistema —aurrerantzean FIBKS— ezartzearen bidez.

Caja Laboralaren Etikaren eta Jokabide Profesionalaren Kodearen 3.6 - Informazioaren fidagarritasuna atalean, gobernu-organismoak eta horiek FIBKSaren alorrean dituzten zereginak daude jasota:

-Caja Laboraleko Kontseilu Errektorea arduratzen da FIBKS egokia eta eraginkorra ezarri, mantendu eta ziurtatzeaz, eta merkatuan entitateari nahiz beraren taldeari buruz argitaratzen den finantza-informazioa osoa, fidagarria eta egokia izango dela kontrolatu eta bermatzeaz.

-Zuzendaritza Kontseiluaren ardura da merkatura helarazitako finantza-informazioaren fidagarritasuna une oro bermatzeko beharrezkoak diren kontrol-prozedura eraginkorrak diseinatzea eta ezartzea. Helburu horrekin, nahikoa giza baliabidez eta baliabide materialez hornituko du entitatea, eta finantza-informazioa prestatzearen arduradunei beharrezko prestakuntza eskainiko die, dagozkien zereginak bete ditzaten.

Honako hauek dira, besteak beste, Ikuskaritzako eta Araudia Betearazteko Batzordearen eginkizunak:

- Honako hauek gainbegiratzea: sozietatearen barne-kontrolaren eraginkortasuna, barne-auditoretza (funtzionalki batzordearen mende dagoena) eta arriskuak gestionatzeko sistemak. Era berean, kontu-auditoreekin edo auditoretza-sozietateekin eztabaidatzea, auditoretza egitean barne-kontrolerako sisteman antzemandako ahulezia nabarmenez.
- Araututako informazio finantzarioa prestatu eta aurkezteko prozesua gainbegiratzea.

Barne Ikuskaritzak duen urteko plan batean, Finantza Informazioaren Barne Kontrolerako Sistemaren (FIBKSaren) esparruan garatutako jarduerak gainbegiratzen ditu. Horren arabera, txostena egiten du, jarduera horiek ebaluatzeko, dagokionean aurkikuntza garrantzitsuak identifikatzeko eta aurkitutako ahuleziak arintzeko gomendioak emateko.

Azkenik, Finantzen Areako zuzendaritzaren mendeko Plangintza Departamentuak arriskuak gestionatu eta kontrolatzeko sistemak diseinatzen eta ezartzen laguntzen du, batez ere merkatuetara igortzen den finantza-informazioa prestatu, aurkeztu eta osatzeko prozesuari dagokionez.

F.1.2. Elementu hauek badauden, batez ere finantza-informazioa sortzeko prozesuari dagokionez.

- Honako hauek arduratzen diren departamentu edo mekanismoak: (i) antolamendu-egitura diseinatu eta gainbegiratzeaz; (ii) erantzukizun- eta aginte-ildoak argi eta garbi zehazteaz, lanak eta zereginak behar bezala banatuz, eta (iii) entitatean horiek egoki hedatzeko behar adina prozedura izateaz.

Erakundearen egitura diseinatu eta aztertzea Antolamendu Departamentuari dagokio, eta baita lan horretarako area bakoitzak dituen baliabide-premiak aztertzea eta berrikustea ere. Berrikuspen hori antolamendu-egitura egokitzeko premia sortzen denean egiten da zerbitzu zentraletako area eta departamentuetan, eta, bertan, ez da beharrezko plantilla erabakitzen soilik, unitate bakoitzaren egitura ere balidatzen da.

Halaber, bulegoen sare komertzialean bulego bakoitzaren lan-karga neurtzen da, hilean behin eta berariaz diseinatutako aplikazio informatiko bat erabiliz. Informazio hori Zuzendaritza Nagusiari, Pertsonen Zuzendaritzari —giza baliabideak— eta Zuzendaritza Komertzialei helarazten zaie, baliabideen gainean beharrezko doikuntzak egin ahal izateko.

Bestalde, Antolamendu Departamentua arduratzen da jarduketa-arlo bakoitzaren erantzukizun- eta aginte-ildoak zehazteaz. Jarduketa-arlo bakoitzean egingo diren zeregin eta lanak ere departamentu horrek zehazten ditu, eta area bakoitzaren gordailuan argitaratu.

2015ean, Antolamenduaren eskuliburua onetsi genuen, entitateko eginkizunetarako gordailu bakarra, eta, 2016an, langile guztien eskura dagoen intranet korporatiboan argitaratu genuen, entitatearen organigrama orokorrarekin batera.

- Jokabide-kodea, onespren-organoa, hedapen- eta instrukzio-maila, sartutako printzipio eta balioak (adieraziz badagoen eragiketa-erregistroari eta finantza-informazioaren prestakuntzari buruzko berariazko aipamenik), ez-betetzeko organoa eta ekintza zuzentzaileak eta zigorrak proposatzeko.

Entitateak Etikaren eta Jokabide Profesionalaren Kodea du. Berorren azken eguneratzea 2019ko otsailean onartu zuen Kontseilu Errektoreak.

Etikaren eta Jokabide Profesionalaren Kodeak finantza-informazioaren fidagarritasunean aintzat hartu beharreko alderdiak ditu jasota bere 3.6 atalean; hauek nabarmentzen dira:

-Caja Laboralak bere finantzeta egoera-orriek eta horietan eragin nabarmena izan dezaketengatik buruzko finantza-informazio fidagarri, zehatz, osatu eta egokia emateko erantzukizuna du.

-Finantza-informazio indarreko balioztapen-printzipio eta -arauen arabera osatzen dela bermatzeko taldean ezarrita dauden prozedurez gain, lan-bazkide eta enplegatu guztiak arretaz bete behar dituzte informazioa erregistratu eta tratatzeko eginkizunak, informazio hori erabiliko baita taldearen finantza-informazio publikoa osatzeko.

-Lan-bazkideak eta enplegatuak arduratzen dira informazioaren fidagarritasunaz, zehaztasunaz, osotasunaz eta eguneratzeaz. Dena den, taldeko area jakin batzuek ere berariaz esleituta dituzte zenbait erantzukizun, informazioaren osotasunaren eta erabilgarritasunaren, erabilitako erregistro-motetan sartutako datuen eta beren egitekoen barruan sortzen duten informazioaren gainean.

-Erantzukizun horren ezarpena bereziki garrantzitsua da, taldearen finantzeta egoera-orriak egiteko behar diren datu eta txostenei dagokienez. Izan ere, beharrezkoa da horiek egoki erregistratu eta interpretatzea, kontabilitateko saldo, transakzio edo kontingentzia bakoitzari dagokion balioztapen-irizpideak egoki ezartzen direla bermatzeko.

2015eko ekainean, Delituei aurrea hartzeko eta erantzuteko eskuliburua eta dagokion Zigor Kodea Betetzeari buruzko Politika onetsi zituen Caja Laboralak —2022ko urtarrilean eta azaroan eguneratu ziren, hurrenez hurren—, eta, horrela, entitateak garbi utzi zuen arauak eta estandar etikoak errespetatzeko borondatea. Asmo horrekin, gainera, arlo penalean bete beharreko printzipioen esparrua ere finkatu zuen. Eskuliburu horren arabera, Etika Batzordeari dagokio bai Etikaren eta Jokabide Profesionalaren Kodean ezarritako printzipioak, oro har, zaintzea, bai ikuspegi penaltik legez kanpokoak izan daitezkeen jokabideak jagotea.

Bestalde, balore-merkatutako Jokabideen Barne Araudia ere badu Caja Laboralak. Azken eguneratzea 2018ko maiatzean onetsi zuen Kontseilu Errektoreak, eta hauei aplikatzen zaie: entitateko Kontseilu Errektoreko kideei, taldeko sozietateen administrazio-kontseiluetako kideei eta entitateak balore-merkatuaren alorrean gauzatzen dituen jarduera eta zerbitzuekin zuzenean edo bereziki lotutako pertsonen (zuzendariak izan ala ez) edo kuxari buruzko informazio garrantzitsua maiz edo ohituraz eskura izaten dutenei.

- Salaketen Kanala, Ikuskaritza Batzordea jakinaren gainean jartzeko, finantzeta eta kontabilitateko gorabeherak gertatzen direnean eta erakundearen jokabide-kodea betetzen ez bada edo jarduera irregularrak sumatzen badira; izaera konfidentzialekoak diren ere jakinarazi behar da.

Delituei aurrea hartzeko eta erantzuteko eskuliburua onetsi zela eta, Salaketen Kanala Etika Batzordeak gestionatzen du.

Salaketen Kanal hori eskura dute taldea osatzen duten sozietateetako bazkide, enplegatu eta administratzaile guztiak. Haren funtzionamenduaren araubidea entitateko Delituei aurrea hartzeko eta erantzuteko eskuliburuan dago jasota. Kanal horren bidez, Etika Batzordea jakinaren gainean jartzen da, Etikaren eta Jokabide Profesionalaren Kodea edo Zigor Kodea Betetzeari buruzko Politika betetzen ez direnean, indarreko legeriaren eta barne-araudiaren aurkako eragiketak eta portaerak daudenean eta garrantzia izan lezaketen irregulartasunak antzematen direnean, batez ere finantzen eta kontabilitatearen alorrean.

Delituei aurrea hartzeko eta erantzuteko eskuliburuan, kanalaren hedadura, edukia eta erabilera dago jasota, eta salaketaren konfidentzialtasuna bermatzen du.

- Prestatzeko eta eguneratzeko aldiaren behingo programak, finantza-informazioa prestatzeko eta berrikusteko eta FIBKs-a ebaluatzeko zereginak dituzten langileentzat; kontabilitate-arauek, auditoretza, barne-kontrola eta arriskuen gestioa behinik behin sartu behar dira.

Entitateak prestakuntza-plan bat du ezarrita, finantza-informazioa prestatzen eta berrikusten zuzenean esku hartzen duten langileek beren funtzioak betetzeko beharrezko trebakuntza eta gaitasun profesionalak dituztela bermatzeko. Xede horrekin, indarreko arautegi-eskakizunen berri jasotzen dute horiek etengabe.

Entitateko prestakuntza-sailak prestakuntza-jarduera eta -programak kudeatzen ditu, eta egindako ikastaro guztien eta haien ezaugarrien erregistro eguneratua mantentzen du. Finantza-informazioa prestatu eta berrikusteko prozesuan parte hartzen duten departamentuek prestakuntza jaso dute kontabilitate-arauei, auditoretzari eta finantza-arriskuen gestioari eta kontrolari buruz. Gainera, araudietan gertatzen diren aldaketengatik eguneraketak etengabe jasotzen dituzte.

Prestakuntza-saiok presentzialak eta onlinekoak izaten dira eta barruko nahiz kanpoko prestatzaileek ematen dituzte.

F.2. Finantza-informazioaren arriskuak ebaluatzea

Azaldu, gutxienez:

F.2.1. Arriskuak (errorearena eta iruzurrarena barne) identifikatzeko prozesuaren ezaugarri nagusiak:

- Prozesua badagoen eta dokumentatuta dagoen.

Entitatearen zuzendaritzak Committee of sponsoring organizations of the treadway commission (aurrerantzean COSO) entitateak ezarritako nazioarteko estandarren arabera garatu du FIBKSa. Estandar horietan bost osagai finkatzen dira, barne-kontrolko sistemen eraginkortasuna eta efizientzia oinarritzeko:

- Jarduera horien guztien jarraipena egiteko kontrol-giro egokia sortzea.
- Entitateak bere finantza-informazioa prestatzean izan litzakeen arrisku guztiak ebaluatzea.
- Arriskurik larrienak arintzeko beharrezko kontrolak diseinatzea.
- Informazio-zirkuitu egokiak finkatzea, sistemaren ahuleziak edo eraginkortasunik ezak antzeman eta jakinarazteko.
- Kontrolak monitorizatzea, egoki funtzionatzen dutela eta denboran eraginkorrak direla bermatzeko.

Horrela, finantzetako egoera-orrietan eragin nabarmena izan dezaketen arriskuak identifikatzeko prozesuaren ardatza izaten da finantza-informazioa sortzeari lotutako gestio-prozesu kritikoak identifikatzea eta arrisku horiek gauzatzen diren finantzetako egoera-orrien areak edo epigrafeak zehaztea. Prozesuak eta areak analizatzeko prozesuan, hauek hartzen dira kontuan: eragile kuantitatiboak (saldoa eta xehetasun-maila) eta eragile kualitatiboak (prozesuen automatizazio-maila, eragiketen estandarizazioa, kontabilitatearen konplexutasun-maila, aurreko ekitaldiarekiko aldaketak, identifikatutako kontrol-ahuleziak eta abar).

Finantza-informazioaren barne-kontrolko arriskuak antzeman eta ebaluatzeko prozesua dinamikoa da, etengabeko eboluzioa du denboran zehar eta unean-unean islatzen ditu taldearen negozioaren egoera, horri eragiten dioten arriskuak eta horiek arintzeko kontrolak. FIBKsaren kontrolen eraginkortasuna ebaluatzeko, arriskuak identifikatzeko prozesu hori hartzen da oinarri, antolamenduko eta taldeko negozioetako aldakuntzak aintzat hartuta eta materialtasun-mailari, gertatzeko probabilitateari edo kontrol horiek estaltzen dituzten arriskuen balizko eragin ekonomikoari erreparatuta.

- Prozesuak finantza-informazioaren helburu guztiak (existitzea eta gertatzea; integritatea; balioztapena; aurkezpena, banakapena eta alderagarritasuna, eta eskubideak eta betebeharrak) betetzen dituen, eguneratzen den eta zer maiztasunekin eguneratzen den.

Prozesua diseinatzeko, CNMVren kotizatutako entitateen finantza-informazioari buruzko barne-kontrolaren dokumentuan agertzen den finantza-informazioko helburu guztiak hartu dira kontuan (existitzea eta gertatzea; integritatea; balioztapena; aurkezpena, banakapena eta alderagarritasuna, eta eskubideak eta betebeharrak).

Aurreko atalean adierazi denez, kuantitatiboak eta kualitatiboak dira FIBKsaren diseinuan sartutako arrisku-mota guztiak antzemateko erabili beharreko irizpideak, eta argitaratutako finantza-informazioaren gaineko errore- eta iruzur-arriskuen identifikazioa ere hartzen da aintzat.

Area materialak eta prozesu nabarmenak gutxienez urtean behin identifikatzea dago aurreikusita, eta finantza-informaziorik berriena erabiltzea. Ebaluazio hori egingo da, halaber, aurretik identifikatu ez diren eta finantza-informazioan erroreak azaleratzen dituzten egoerak gertatzen direnean, eta eragiketetan aldaketa nabarmenak gertatzen direnean eta, horien ondorioz, arrisku berriak identifikatzen direnean. Horien artean sar daitezke taldearen egituraren aldaketak eskatzen dituzten egoerak, besteak beste: bateratze-perimetroaren edo negozio-lerroen aldaketak eta beste gertaera aipagarri batzuk.

- Bateratze-perimetroa identifikatzeko prozesurik badagoen, kontuan hartuz, besteak beste, sozietate-egitura konplexurik, erakunde instrumentalik edo asmo bereziko erakunderik badagoen.

Prozedura bat dago kontsolidazio-perimetroa identifikatu eta eguneratzeko, eta Finantzen Area da erantzulea. Hiru hilean behin, partaidetzapeko sozietateen inbentarioa gainbegiratzen da, aldaketarik badagoen ikusteko, eta, hala bada, finantza-informazio bateratua lortzeko sistemetan sartzeko.

- Prozesuak bestelako arrisku-mota batzuen —eragiketen gainekoak, teknologikoak, finantzarioak, legekoak, fiskalak, ospari buruzkoak, ingurumenekoak...— eraginak aintzat hartzen baditu, finantzetako egoera-orriei eragiten dieten heinean.

Aurreko puntuetan aipatu denez, ezarrita dauden kontrol-estandarren eta metodologiaren ondorioz aintzat hartzen dira beste arrisku-mota batzuen eraginak ere (merkatu-arriskuarenak, eragiketa-arriskuarenak, arrisku teknologikoarenak, finantza-arriskuarenak, lege-arriskuarenak, ospe-arriskuarenak eta beste edozein izaeratako arriskuenak), finantza-informazioan eragina izan dezaketen heinean.

- Entitateko zer gobernu-organok gainbegiratzen duen prozesua.

Arriskuak eta kontrolak identifikatzeko prozedura gauzatzearen arduraduna Plangintza Departamentua da, Finantzen Arearen mendekoa. Arriskuak eta kontrolak identifikatzeko prozesuak gainbegiratzeko ardura, berriz, Ikuskaritzako eta Araudia Betearazteko Batzordeak du.

F.3. Kontrol-jarduerak

Azal itzazu, ezaugarri nagusiak aipatuz, ea hauek gutxienez badauden:

F.3.1. Balore-merkatuetan argitaratu beharreko finantza-informazioa eta FIBKSaren deskribapena berrikusteko eta baimentzeko prozedurak, arduradunak nor diren zehaztuta. Finantzetako egoera-orrietan ondorio materialak sor ditzaketen transakzio-mota guztien jarduera- eta kontrol-fluxuei buruzko dokumentazio deskribatzailea (iruzur-arriskuari buruzkoa barne). Dokumentazio horretan, gainera, kontabilitate-itxierako prozedura eta iritzi, estimazio, balioztapen eta proiektio nagusien berrikuspenak islatu behar dira.

Merkatuetan argitaratzen den taldeari buruzko finantza-informazioa berrikusi eta baimentzeko prozedurak Finantzen Areako zuzendaritzak abiatzen ditu, berrikuspena eginez.

Finantza-informazio arautua prestatzeko eta aurkezteko prozesuak gainbegiratzeko Ikuskaritzako eta Araudia Betearazteko Batzordearen eskumena da, eta helburu hau du: indarrean dauden kontabilitate-arauak behar bezala aplikatzen direla eta finantza-informazioa fidagarria dela ziurtatzea, Kontseilu Errektoreak formulatu baino lehen.

Finantzetako egoera-orrietan eragin materiala izan dezaketen transakzioekin lotura zuzena duten jarduera eta kontrolei dagokienez, entitateak area eta departamentuen berariazko prozedura-eskuliburuak ditu ezarrita, bai eta finantza-informazioari buruzko kontrol-areenak ere. Eskuliburu horiek areek euren egiten dituzte, eta Kontseilu Errektoreak onetsi.

Hauek sartzen dira prozeduretan: organigrama eta prozesuan inplikaturako eginkizunak, ukitutako sistemak eta prozesuaren deskribapena. Bestalde, arrisku- eta kontrol-matrizeek arlo hauek zehazten dituzte, besteak beste:

- arriskuaren deskribapena
- kontrol-jarduera
- kontrolaren sailkapena: funtsezkoa/estandarra
- kontrolaren kategoria: prebentziozkoa/detektatzailea
- metodoa: eskuzkoa/mistoa/automatikoa
- kontrola euskarritzen duen sistema
- kontrolaren eragilea eta arduraduna
- kontrolaren maiztasuna
- kontrolaren ebidentzia

Ondoren, entitatearen finantza-areei lotutako prozesu nabarmenak zehaztu dira (zeharkako prozesuak eta negozio-prozesuak bereiziz); horietarako aurretik aipatutako dokumentazioa dago:

Zeharkako prozesuak:

- kontabilitate-itxiera
- baterakuntza
- gestio fiskala eta legezkoa
- kontrol informatiko orokorrak
- iritziak eta estimazioak negozio-prozesuak
- kreditu-inbertsioa
 - ematea
 - jarraipena eta berreskurapena
- finantza-tresnak
- zorra ordaintzeko jasotako aktibo higiezinak

Aipatu dugun dokumentazio deskribatzaileak hauek hartzen ditu barne:

- Identifikatutako prozesuetako bakoitzean parte hartzen duten areen eta departamentuen xehetasuna.
- Hasiera-hasieratik prozesuarekin zerikusia duten jardueren prozedurei, kontrolei eta egiaztapenei buruzko finantza-informazioa nola sortu adierazten duen deskribapena.
- Prozesu bakoitzean parte hartzen duten sistema informatikoen identifikazioa.
- Entitatearen finantzetako egoera-orrietan eragin materiala duten arrisku nabarmenen identifikazioa.
- Kontrolen identifikazioa eta deskribapena, eta aurretik antzemandako arriskuekin lotzea.

Caja Laboralaren kontabilitate-itxieraren prozedura mekanizatuta dago, eta kontabilitatea automatikoki egiten da, entitateko aplikazioen bidez. Lehen prozesu hori gauzatutakoan, Finantzen Areak berrikusi egiten du informazioa, alderatuz bai aurreko hileko datuekin, bai aurreikusitako kopuruekin, hileko balantzearen eta emaitza-kontuaren itxiera balidatzeko.

Filialen kontabilitate-itxiera dagokion entitateak egiten du, higiezinaren sustapeneko sozietate batzuen izan ezik, azpikontrataturiko hirugarren batek egiten baitu. Filialen informazioa jasotakoan, Caja Laboraleko Finantzen Areak berrikusi egiten du, baterakuntza-prozesua egiteko.

Urteko kontuetan aipatuenez, zenbait aktibo, pasibo, sarrera, gastu eta konpromiso balioztatzeko erabili diren estimazioak entitate nagusiko eta partaidetzapeko erakundearen goi-zuzendaritzako kideek egin eta administratzaileek berretsi dituzte. Urteko kontu horietan, entitateak iritziak edo estimazioak egiteko aukera ematen duten arlo nagusien nondik norakoak islatzen ditu, eta taldeak horien guztien inguruan aurreikusitako funtsezko hipotesiak zehaztu. Ildo horretatik, estimazio nagusi horiek honako hauek hartzen dituzte kontuan:

- Zenbait finantza-aktiboren narriaduraren ondoriozko galerak.
- Aktibo ukigarrietako eta aktibo ukiezinetakoelementuei aplikatutako balio-bizitza.
- Baterakuntzako merkataritzako funtsaren narriaduraren ebaluazioa.
- Kotizatu gabeko zenbait finantza-aktiboren arrazoizko balioa.
- Horniduretan eta pasibo kontingenteetan espero den kostua eta bilakaera.
- Aseguruengatik pasiboak kalkulatzeko erabilitako hipotesiak.
- Enplegu ondoko ordainketen ondoriozko pasiboak eta konpromisoak kalkulatzeko erabilitako hipotesi aktuarialak.
- Kreditu fiskal aktibatuen berreskuragarritasunaren ebaluazioa.
- Sozietateen gaineko zergaren estimazioa.

Horrez gain, Caja Laboralak iritzi eta estimazioak egiteko politika orokorra ezarria du, FIBKSaren barruan. Aintzat hartu beharreko alderdi guztiak eta iritzi eta estimazioak prestatu eta berrikusteko erantzukizunak zehazten ditu politika horrek.

F.3.2. Finantza-informazioa osatzeko eta argitaratzeko prozesu nagusiei dagokienez, entitateko informazio-sistemen barne-kontrolerako politikak eta jardunbideak (besteak beste, eskuratzeko segurtasunari, aldaketen kontrolari eta jarduketei, jarraitutasun operatiboari eta funtzio-bereizketari buruzkoak).

Caja Laboralak informazio-sistemak erabiltzen ditu, bere eragiketen erregistroa eta kontrola egokiak izan daitezzen. Beraz, horien funtzionamendu egokiaren mende dago, konfidentziasunari, erabilgarritasunari eta osotasunari dagokienez.

Arrazoi hori dela eta, entitateak barne-kontrolerako politikak eta prozedurak erabiltzen ditu informazio-sistemetan. Merkatuko segurtasun-estandar nagusiekin lerrokatuta daude politika eta prozedura horiek, eta, finantzetako egoera-orriekin zuzenean edo zeharka lotuta, finantza-informazioa behar bezala egiten eta argitaratzen dela bermatzen dute.

Zehazki, bereziki nabarmenak dira entitatearen barne-kontrolerako ereduaren alderdi hauek:

1. Segurtasun Batzordea, entitatearen segurtasun-jarduerak zehaztu eta gainbegiratzearen ardura duen organoa.
2. Krisia Kudeatzeko Batzordea: krisialdian negozioren jarraitutasuna bermatzeko ekintzak koordinatzeko eta gainbegiratzeko organoa.
3. Segurtasuneko Arau Multzoa (SAMA), derrigorrezko eskakizun korporatiboak jasotzen dituen dokumentu-multzoa. Zuzendaritzak onetsi du eta entitate osoan aplikatzeko da. Lau maila ditu: segurtasun-domeinu bakoitzeko helburua zehaztasun handiz finkatzen duten politikak, segurtasun-area bakoitzean ezarri beharreko kontrol bereziak definitzeko arauak, segurtasuneko funtzioen definizioa eta horiek betearaztearen arduradunak eta informazio-sistemen segurtasun-prozedurak. Prozedura horietan, beharrezko jarraibide tekniko eta antolamenduzkoak zehazten dira, entitatearen baliabideak eta datuak aldatzea, galtzea, erabilezin egotea eta baimenik gabe eskuratzea eta tratatzea saihesteko. Alde horretatik, besteak beste, sarbideen kontrol egokia eta funtzioen banaketa ziurtatzeko baldintzak sartzen dira, hurrengo puntuetan azaltzen denez.
4. Sistemen segurtasunarekin eta aplikazio eta sistema informatikoetarako sarbideekin zerikusia duten barne-politika eta -prozedurak, roletan oinarrituak eta unitate/lanpostu bakoitzari esleitutako funtzio eta gaitzuekin bat datozenak, funtzioen bereizketa egokia ziurtatzeko.
5. Modu zentralizatuan kudeatutako sarbideen eta pasahitz korporatiboaren segurtasun-politika, non sistemetara sartzeko segurtasun-kontrolak jardueraren arrisku-mailara eta aktiboaren kritikotasun-mailara egokitzen diren.
6. Baimenik gabeko sarbidea eta erakundearen informazioaren eta informazioa tratatzeko baliabideetan kalteak eta interferentziak saihestearren segurtasun fisikoko perimetroak erabiltzeko politikak eta jarraibideak.

7. Kontrol kriptografikoak erabiltzeko politikak, informazioaren erabilera egokia eta eraginkorra bermatzeko eta informazioaren konfidentzialtasuna, egiazkotasuna eta/edo osotasuna babesteko helburua dutenak.
8. Sareetako informazioaren segurtasuna eta baimenik gabeko sarbideetatik konektatutako zerbitzuen babes-barmatzeko ezarritako prozedurak.
9. Ezarritako aldaketak erregistratu eta gestionatzeko eman beharreko urratsei buruzko xehetasun-prozedurak eta garapen berriak probatzeko eta lehendik daudenak mantentzeko metodologiak. Bermatu nahi dena da, aplikazio berriak garatzeko eta daudenak moldatzeko, zehaztapen-, garapen- eta proba-prozesu bat gauzatzea, finantza-informazioari tratamendu fidagarria egiten zaiola bermatzeko. Entitateko informazio-sistemetak garapen berrietan edo hobekuntzetan informazioaren segurtasunari lotutako baldintzak sartu behar dira, horietan dagoen informazioaren eskuragarritasuna, konfidentzialtasuna eta integritatea bermatzekotan.
10. Negozioaren jarraitutasunerako eta hondamendietan erantzun eta suspertzeko plana, intzidente kritiko bat gertatzekotan pertsonen segurtasuna eta eragiketen jarraitutasuna bermatzeko helburua duena. Xede horretarako, zerbitzu kritiko guztietarako babes-sistemak daude, eta barne hartzen dituzte komunikazio erredundanteko eta hornitzaileak txandakatuzko lineak, bai eta planean zehaztutako arrisku-egoerentarako suspertze-estrategia bereziak ere. Plan hori entitateko pertsonen jakinarazten zaie, eta probak eta kontrolak egiten zaizkio, egoki funtzionatzen duela eta aldian behin eguneratzen dela egiaztatuzko.
11. Kontrol Orokor Informatikoen Prozedura, finantza-informazioa osatu eta argitaratzearen inguruko prozesuak euskarritzen dituzten informazio-sistemen barne-kontrolerako oinarriak finkatzen dituena.
12. Prestakuntza- eta kontzientziazio-programak, entitateari segurtasunaren arloko langile kualifikatu eta prestatuak emateko, funtzioaren eta informazioa eskuratzeko beharrendin araberak. Entitate osoarentzat egindako Urteko Prestakuntza Planean segurtasunarekin zerikusia duten prestakuntza-ekintzak sartzen dira. Era berean, planak sentsibilizatza bideratutako gaiak garatzen ditu, langileen —goi-zuzendaritzakoak barne hartuta— entrenamendua ahalbidetzen duten ekintza praktikoen eta simulazioen bidez.
13. Informazio-sistemetan pribilegio-maila handia behar duten pertsonen aplikatzeko kontu pribilegiatuen gaineko kontrolak, sistemen erabiltzaile pribilegiatuen pasahitzak gorde ahal izateko eta egindako ekintzen ikuskapen-mailari eusteko —saioak grabatuko dira—.
14. Zentralizazioa eta zaintza zentralizatua, sistemetak jarduera-erregistroetako arau aplikagarriek ezarritako epeen arabera, egileen berri izatea eta eragiketen trazabilitatea bermatuz.
15. Politikak eta prozedurak, informazioaren segurtasuneko gertaerak eta gorabeherak monitorizatu, detektatu, aztertu eta jakinarazteko; gorabeherak kudeatzeko jarduerak erregistratzeko; probak erabiltzen direla bermatzeko, eta horien erantzuna prestatzeko, barne harturik mailakatzeko, berreskuratze kontrolaturako eta barneko nahiz kanpoko pertsonen edo hirugarren erakundeei jakinarazteko eragiketarako.
16. Informazioaren eta horri lotutako aktiboen gaineko kontrolak, dagokion inbentarioa egitearen, babes-erantzukizunak definitzearen eta horien jabeak sailkatzearen eta esleitzearen bidez.
17. Informazioaren edo segurtasun-betekizunen segurtasunari buruzko legezko, araugintzako, estatutuetakoko edo kontratuzko betebeharrak identifikatzea eta etengabe zaintzea. Segurtasun-betekizunetan sartzen dira jabetza intelektualeko eskubideak izan ditzaketenak eta patentatutako software-produktuen erabilera.
18. Hodeian oinarritutako zerbitzu, aplikazio edo azpiegiturak diseinatu, kontratatu eta kudeatzeko prozesuen kontrolak, entitatearen informazio-aktiboak behar bezala babesten direla eta aplikatu beharreko lege eta arau guztiak betetzen direla bermatzeko.
19. Segurtasun fisikoaren eta zibersegurtasunaren arloan hornitzaileekiko eta hirugarrenekiko harremanak bermatzeko prozedurak, entitateko edozein areak edo departamentuak egiten dituzten proiektu eta ekimenen bizitza-ziklo osoan.
20. Segurtasuna ebaluatzeko urteko programa, informazio-sistemetan dauden segurtasun-akatsak aktiboki identifikatzeko.

F.3.3. Hirugarrenei azpikontrataturako jardueren gestioa gainbegiratzea helburu duten barne-kontrolako politikak eta prozedurak. Aditu independenteen esku utzitako ebaluazio, kalkulu edo balioztapenei dagokienez, finantzetako egoera-orrietan edonolako eragin materiala izan dezaketen alderdiak.

Caja Laboralak Zerbitzuak Eskuordetzeko Politika bat du, eta politika horren azken eguneratzea Kontseilu Errektoreak onetsi zuen 2021eko azaroaren 30ean.

Hirugarrenengan (bizi-zikloaren fase guztietan) eskuordetzen diren zerbitzu edo funtzioen esparru metodologikoa, kategorizaziorako printzipio eta irizpideen definizioa eta jarraitu beharreko prozedurak ezartzen ditu. Hartara, ordezkari lotutako arriskuak (eragiketenak, ospearenak, informazioaren segurtasunarenak eta abar) egoki identifikatu, balioztatu, kontrolatu eta kudeatzen dira, eta neurri egokiak hartzen dira, haien eragina saihesteko edo arintzeko.

Hirugarrenen Gestioa sekzioaren esku daude jarduerak bizi-ziklo osoan eraginkortasunez koordinatzea eta hainbat area espezialistak parte hartzen dutela bermatzea: Segurtasuna, Jarraitutasuna, Aholkularitza Juridikoa, Datu Pertsonalen Babesa...

Barne Ikuskaritza Departamentuak barne-kontrolako jarduerak egiten ditu, eta kanporatze-esparrua zuzen eta eraginkortasunez aplikatzen dela berrikusten du, politikan deskribatutakoarekin eta araudi aplikagarriarekin bat etorritz.

Aldian behin, hirugarrenek gauzatutako jarduerak aztertzen ditu entitateak, eta begiratzen du ea zein diren garrantzitsuak finantza-informazioa osatzeko prozesuan eta zeharka zeinek jar dezakeen horien fidagarritasuna kolokan. Orain arte, entitateak ez du kanpora atera finantza-informazioan eragin nabarmena duen prozesurik. Halere, entitateak aditu independenteen txostenetara jotzen du, finantzetako egoera-orrietan eragin materiala izan dezaketen jardunbideak balioztatzeko.

2022ko ekitaldian, hauek izan dira hirugarrenei emandako jarduerak, aditu independenteen balioztapen eta kalkuluekin lotuak: esleitutako higiezin eta Caja Laboralaren kreditu-zorroko eragiketak bermatzeko higiezin tasazioak eguneratzearen alorrekoak.

Entitateak kontrolak ditu ezarrita, tasazio-sozietateen jarduerari lotutako arriskuak arintzeko. Eragiketez arduratzen diren departamentuek gauzatzen dituzte kontrol-eginkizunok, eta baloratzaileren independentzia eta balioztapenen kalitatea bermatzea dute helburu. Bestalde, Barne Ikuskaritzako Departamentuak laguntzen dio, ezarritako prozeduren eraginkortasuna egiaztatzen.

F.4. Informazioa eta komunikazioa

Azal itzazu, ezaugarri nagusiak aipatuz, ea hauek gutxienez badauden:

F.4.1. Batetik, kontabilitate-politikak finkatzeko, eguneratzeko eta interpretazioen inguruan sortutako zalantzak edo auziak bideratzeko funtzioa (kontabilitate-politiken area edo departamentua), antolakundeko eragiketa-arduradunekin etengabe harremanak izanez. Bestetik, kontabilitate-politiken eskuliburu eguneratua, entitateak jarduteko erabiltzen dituen unitateek eskura izango dutena.

Finantzen Areak identifikatzen, finkatzen eta jakinarazten ditu entitateko eta sozietate filialetako kontabilitate-politikak, eta berak erantzuten die sozietate filialek eta entitatearen negozio-unitateek kontabilitate-gaiez egiten dizkioten galderari.

Zehazki, Esku-hartze Departamentuak zehazten eta azaltzen ditu finantza-informazioa prestatzeko arauak, bai eta arau horiek entitatearen eragiketa zehaztetan (adibidez, sozietate filialetarako baterakuntza-paketeetan) aplikatzeko modua ere.

Baterakuntza-paketeak taldeko sozietate filial bakoitzak egin behar ditu, eta Finantzen Area arduratzen da partaidetzapeko sozietate horiek taldeak ezarritako kontabilitate-politikak betetzen dituzten gainbegiratzear. Finantzen Areak, filialen informazioa aztertu eta berrikusi ondoren, egoki deritzen zuzenketak egiten ditu.

Finantzetako egoera-orrietan eragina duen aldaketarik gertatzen bada finantza-informazioari buruzko araudietan, Finantzen Arearen ardura da kontabilitate-arauak berrikusi, aztertu eta eguneratzea. Era berean, area hori arduratuko da aldaketak eta eguneratzeak jakinarazteaz, hala entitateko negozio-unitateei nola filialei.

Hauek hartzen ditu barne entitateak eta bere taldeak aplikatzen duten kontabilitateko finantza-informazioaren esparruak: (i) Europar Batasunak onartutako Finantza Informazioko Nazioarteko Arauak eta (ii) Espainiako Bankuaren 2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularra.

F.4.2. Finantzetako egoera-orri nagusiei, oharrei eta FIBKSari buruzko finantza-informazioa formatu homogeneous bidez eskuratzeko eta prestatzeko mekanismoak, entitateko edo taldeko unitate guztiek ezar eta erabil dezaten.

Finantza-informazioa egiaztatzeko datuak osoak, zehatzak eta egokiak direla eta garaiz eta forman jakinarazten direla bermatzeko kontrol-neurriak daude. Finantza-informazioa bateratu eta prestatzeko prozesua zentralizatuta dago, entitateatik.

Prozesuan zehar, sozietate filialek jakinarazitako finantzetako egoera-orriari buruzko baterakuntza-paketeak input gisa erabiltzen dira, ezarritako jarraibideen eta formatuen arabera, eta eskatutako gainerako finantza-informazioarekin beste horrenbeste egiten da, bai kontabilitateko harmonizazio-prozesuan, bai ezarrita dauden informazio-beharrak estaltzeko. Sozietate filialek emandako finantza-informazioa Finantzen Areak berrikusten du.

Finantzen Areak kontrol jakin batzuk egiten ditu, sozietate filialetatik eta negozio-unitateetatik jasotako finantza-informazioaren fidagarritasuna eta tratamendu egokia bermatzeko. Nabarmentzekoak dira baterakuntza-idazpenak egoki egin diren egiaztatzekoak, aurrekontuen gainean lortutako emaitzetan gertatutako aldaketen gainekoak eta Espainiako Bankuaren egoera-orrietan (balantzeko partidak eta emaitza-kontua lotzen dituztenetan) egindakoak.

F.5. Sistemaren funtzionamendua gainbegiratzea

Azal itzazu, ezaugarri nagusiak aipatuz, hauek gutxienez:

F.5.1. Ikuskaritza Batzordeak FIBKSa gainbegiratzeko gauzatutako jarduerak eta ia entitateak barne-ikuskaritzako funtziorik baduen, besteak beste batzordeari laguntzeko barne-kontrolako sistema (FIBKSa barne) gainbegiraten. Orobat, jakinaraziko da ekitaldian FIBKSari egindako ebaluazioak zer irismen duen, ebaluazioaren arduradunak zer prozedura erabiltzen duen emaitzak jakinarazteko, entitateak baduen neurri zuzentzaileak zehazten dituen ekintza-planik eta finantza-informazioan horien eragina aintzat hartu den.

Ikuskaritzako eta Araudia Betearazteko Batzordeak sozietatearen finantza-informazioa eta barne-kontrolako sistemak osatu eta aurkezteko prozesua gainbegiraten du. Jarduera hori Barne Ikuskaritzako Departamentuan eskuordetzen ditu.

Barne-ikuskaritzako funtzioa (BIFa) independentea da —entitatearen arriskuak gestionatu eta kontrolatzearen esparruaren hirugarren babes-lerroa—, eta, hierarkiari begira, LABORAL Kutxako Kontseilu Errektorearen lehendakariaren mende dago, eta, funtzionamenduari begira, Ikuskaritzako eta Araudia Betearazteko Batzordearen mende.

Barne-ikuskaritzako funtzioaren xedea da barne-kontrolako, arriskuak (oraingoak eta berriak) kudeatzeko eta entitatearen gobernurako prozesu eta sistemen egokitasuna eta eraginkortasuna gainbegiratzea.

Beste alde batetik, entitatearen Etikaren eta Jokabide Profesionalaren Kodeak ezartzen duenez, Zuzendaritza Kontseiluaren ardurak da merkatura helarazitako finantza-informazioaren fidagarritasuna une oro bermatzeko beharrezkoak diren kontrol-prozedura eraginkorrak diseinatzea eta ezartzea.

Garrantzi berezikotzat jotako prozesuen berrikuspena urteko jarduketan (FIBKSaren esparruan) sartzen du Barne Ikuskaritzako Departamentuak, guztiak hiru urteko epean berrikusita izateko helburuarekin. Garrantzi berezikotzat jotako zenbait arlo edo prozesu kanpo uzten ditu; besteak beste, kontabilitate-itxieraren prozedura, iritzi eta estimazioak berrikustea eta informazio-sistemen gaineko kontrol orokorrak, horiek urtean behin ebaluatzen baitira.

2022ko ekitaldian FIBKSari egin zaizkion berrikuspenen eta ebaluazioen honako hauek egin dira:

- Kontabilitate-itxierako eta baterakuntzako zeharkako prozesuak berrikusi. Caja Laboralak argitaratutako finantza-informazioa prestatzeko eta aurkezteko prozesua gainbegiratu.
- Zuzkidura eta pasibo kontingente garrantzitsuak kalkulatzeko erabilitako iritzi eta zenbatespenak berrikusi.
- Kontrol orokor informatikoen zeharkako prozesua berrikusi.
- Kreditu-inbertsioaren negozio-prozesua berrikusi.

Bestalde, jarraipena egin zaio aurreko ekitaldietan gauzatutako berrikuspenetan eman ziren hobekuntza-gomendioen ezarpenari.

2022an egin den FIBKSaren berrikuspenaren eta ebaluazioaren emaitza Ikuskaritzako eta Araudia Betearazteko Batzordeari eta Zuzendaritza Kontseiluari aurkeztu die, aldian behin, Barne Ikuskaritzako Departamentuko zuzendariak.

F.5.2. Eztabaida-prozedurarik badagoen eta prozedura horren bidez kontu-auditoreak (auditoretzako arau teknikoetan xedatutakoari jarraikiz), barne-auditoretzako funtzioak eta gainerako adituek baduten urteko kontuak berrikusteko prozesuetan edo unean uneko bestelako jardunbideetan zehar lortutako informazioa helarazterik goi-zuzendaritzari, Ikuskaritza Batzordeari edo entitateko administratzaileei. Jakinaraziko da, halaber, ekintza-planik ote dagoen, behatutako ahultasunak zuzentzeko edo arintzeko.

Ikuskaritzako eta Araudia Betearazteko Batzordea ekitaldi bakoitzean birritan biltzen da, gutxienez, kanpo-auditorearekin.

- Behin, urteko auditoretzarako behin-behineko bisitaren ondoriozko atariko lana bukatzen denean; kanpo-auditoreak ondorioen berri ematen du bertan.
- Beste behin, urteko kontuen formulazioari ekin baino lehen. Bertan, egindako auditoretzaren azken ondorioak aurkezten ditu kanpo-auditoreak.

Kontu-auditoreak zuzeneko sarbidea du goi-zuzendaritzan eta barne-ikuskaritzako zuzendaritzan, eta horiekin bilerak egiten ditu, aldian behin, lanerako beharrezko informazioa lortzeko eta antzemandako ahuleziak lantzeko.

Kanpo-auditoreak barne-kontrolari eta kontabilitateko prozedura administratiboei buruz osatutako memoranduma, barne-kontrolako sistemaren eta horiei lotutako arriskuen gainean hobekuntza-iradokizunak jasotzen dituena, Zuzendaritza Kontseiluari eta Ikuskaritzako eta Araudia Betearazteko Batzordeari aurkezten zaie, eta, ondoren, entitatearen Kontseilu Errektorearen esanetara jartzen da. Agiri horretan, gomendio bakoitzari Zuzendaritza Nagusiak egindako iruzkinak ere jasotzen dira, bai eta, dagokionean, ahuleziak konpontzeko erabilitako ekintza-planak edo neurriak ere.

Barne Ikuskaritzak egindako lanen emaitzari dagokionez, departamentuko zuzendariak Ikuskaritzako eta Araudia Betearazteko Batzordeari eta, garrantziaren arabera, Zuzendaritza Kontseiluari aurkezten dizkie txostenak, ikuskatutako arearekin kontrastea egin ostean. Gainera, barne-ikuskaritzako funtzioak (BIFak) emandako gomendioei erantzuteko onartu ziren ekintza-planen ezarpen-mailaren jarraipena egiten du. Zehazki, ikuskatutako area edo unitateei egindako gomendioen eta area edo unitate horiek ezarritako ekintza-planen egoeraren jarraipena egiten du BIFaren arduradunak. Bereziki, erabat ezarri arte etengabeko jarraipena egiten da, berehalako neurriak hartzea eskatzen duten garrantzi handiko aurkikuntzen gainean. Garrantzi ertaineko aurkikuntzei hiru hilean behin egiten zaie jarraipena, eta, garrantzi txikiko aurkikuntzei, sei hilean behin.

Ikuskaritza Departamentuko zuzendariak garrantzi handiko eta ertaineko aurkikuntzei buruzko gomendioen egoeraren berri ematen dio Ikuskaritzako eta Araudia Betearazteko Batzordeari, asko jota sei hilean behin.

Bestalde, Barne Ikuskaritzako Departamentuaren zuzendaritzak eskatuta, Ikuskaritzako eta Araudia Betearazteko Batzordea hiru hilabeterik behin biltzen da, gutxienez, bere erantzukizunetako bat betetzeko, alegia: zuzendaritzaren lan nagusiei buruzko xehetasunak jasotzeko.

F.6. Bestelako informazio garrantzitsua

-

F.7. Kanpo-auditorearen txostena

Azalduko du:

F.7.1. Merkatuetara helarazitako FIBKSaren informazioa kanpo-auditoreak gainbegiratu duen. Hala bada, entitateak haren txostena aurkeztuko du eranskin gisa. Bestela, arrazioen berri eman beharko du.

Entitateak ez du beharrezkotzat jo merkatuetara helarazitako FIBKSaren informazioa kanpo-auditoreek gainbegiratzea.

G. BESTE ARGIBIDE INTERESGARRI BATZUK

Entitatean edo taldeko sozietateetan gobernu korporatiboaren gaineko alderdi nabarmenen bat badago txosten honen gainerako ataletan jaso ez dena eta sartzea komeni dena informazio osatuagoa eta arrazoiuagoa izateko entitatearen edo beraren taldearen gobernuaren egiturari edo jardunbideari buruz, azal ezazu labur-labur.

Atal honetan sartu ahal izango da, halaber, txostenaren gainerako atalekin zerikusia duen beste edozein informazio, argibide edo ñabardura, garrantzitsua bada eta errepikakorra izan ezean.

Zehazki, hauxe adieraziko da: entitatea Espainiakoaz bestelako legeria baten mende dagoen, gobernu korporatiboari dagokionez, eta, dagokionean, eman beharrekoa den eta txosten honetan galdatzen denaz bestelakoa den informazioa ere sartu den.

Entitateak jakinarazi ahal izango du, halaber, bere borondatez printzipio etikoen edo jardunbide egokien alorreko nazioarteko, sektorekako edo beste arlo bateko bestelako kodeei atxiki zaien. Hala bada, kode horren eta atxikitze-dataren berri emango du entitateak.

1.- Informazio honek A. Jabetzaren egitura atala osatzen du:

Caja Laboraleko bazkide diren kooperatiba eta horien merkataritza-sozietate gehienak Mondragón Corporación Cooperativaren parte ere badira. Caja Laborala ere partaide duen korporazio hori askatasunez elkartutako kooperatiben elkarte da. Kooperatibok lankidetzako balioak partekatzen dituzte eta elkarrekin jardunez lehiarako abantailak lortzea dute helburu.

2.- Informazio honek C.1.6 Kontseilarien ordainsariak atala osatzen du:

2022ko Batzar Nagusiak onartu zuenez, Kontseilu Errektoreko kideek zuzeneko ordainsaria jaso ahal izango dute, zuzeneko kudeaketako lanak egiten dituztenean eta/edo bertaratze-dietengatik, arduraldiaren eta erantzukizunaren osagaietan oinarrituta. Dieta horiek Kontseilu Errektoreko kideen artean banatuko dira, Kontseiluak berak hartutako erabakien arabera, betiere Batzar Nagusiak kontseilari guztientzat finkatzen dituen urteko ordainsarien gehieneko zenbatekoaren barruan.

3.- Printzipio etikoen edo jardunbide egokien kodeei atxikitzea:

2012an, Gobernuak 6/2012 Errege Lege Dekretua, baliabiderik ez duten hipoteka-zordunak babesteko presako neurriei buruzkoa, argitaratu zuen. Horren bidez, Jardunbide Egokien Kodea atondu zen, finantza-erakundeak euren borondatez bat egin zezaten. Jardunbide Egokien Kodeak kolektibo hautagarria zeritzona aurreikusten zuen; hau da, hipoteka-maileguetako zer eragiketa sar zitezkeen kodearen barruan eta zer arintze-neurri aurreikusten ziren mailegu-hartzaileentzat. Jardunbide Egokien Kodea urtez urte luzatu dute ondoko gobernuak, eta zenbait aldaketa egin dizkiote.

Entitatea atxiki egin zitzaion kodeari.

Joan den azaroaren 23an, 19/2022 Errege Lege Dekretua argitaratu zen BOEn, eta honako hauek egin zituen:

- Jardunbide Egokien Kodea (2012koa) aldatu.
- Jardunbide Egokien Kodeak aurreikusitako kolektibo hautagarria zabaldu.
- Jardunbide Egokien Kode berria sortu (2022koa). Entitatea atxiki egin zaio horri ere.

Bestalde, Nazio Batuen Banka Arduratsuen Printzipioak sortu eta sinatu zituzten bankuetako bat da entitatea, 2019ko irailetik. Ekimen horren helburua da finantza-sistemak etorkizun jasangarriarekin dituen konpromisoa eta erantzukizunak zehaztea, Garapen Jasangarriaren Helburuekin (GJHekin) eta Klima Aldaketari buruzko Parisko Akordioekin bat. Printzipio horiek etorkizuneko banku-sistema jasangarriarako esparrua sortzen dute, eta gizarteari nolako ekarpen positiboa egiten dion erakusten. Urtero egiten den Garapen Txostena entitatearen webgunean dago eskuragarri.

Gobernu Korporatiboaren Urteko Txosten hau entitateko administrazio-kontseiluaren batzarrak onetsi du, data honetan:

2023-02-28

Adieraz ezazu zein kontseilarik edo administrazio-organoko kidek eman duen aurkako botoa edo abstentzioa, txosten hau onestearen gainean.

Txosten hau aho batez onetsi da.